

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W 2015 R.

Informację sygnalną opracowano na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych.

Badanie budżetów gospodarstw domowych spełnia ważną rolę w analizach poziomu życia ludności. Stanowi podstawowe źródło informacji o rozchodach, spożyciu ilościowym żywności, przychodach oraz o innych aspektach warunków życia określonych grup ludności.

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia, z określoną precyzją, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe w kraju. Zastosowana od 1993 r. miesięczna rotacja gospodarstw domowych oznacza, że w ciągu roku w każdym miesiącu podejmują badanie inne gospodarstwa domowe. Prezentowane w opracowaniu wyniki z badania ustalono na podstawie oświadczeń osób biorących w nim udział. Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych nie obejmują gospodarstw domowych zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania, tj. domów studenckich, domów opieki społecznej i innych oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Jednostką badania jest gospodarstwo domowe jednoosobowe lub wieloosobowe.

Gospodarstwo domowe jednoosobowe to osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z innymi osobami, bez względu na to czy mieszka sama czy też z innymi osobami.

Gospodarstwo domowe wieloosobowe to zespół osób mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się. Wielkość gospodarstwa domowego określana jest liczbą osób wchodzących w skład danego gospodarstwa.

Budżet gospodarstwa domowego jest to systematyczne zestawienie (wg klasyfikacji) przychodów i rozchodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego za dany okres.

Dochód rozporządzalny jest to suma bieżących dochodów gospodarstwa domowego z poszczególnych źródeł pomniejszona o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych płacone przez płatnika w imieniu podatnika (od dochodów z pracy najemnej oraz od niektórych świadczeń z ubezpieczenia społecznego i pozostałych świadczeń społecznych), o podatki od dochodów z własności, podatki płacone przez osoby pracujące na własny rachunek, w tym przedstawiciele wolnych zawodów i osób użytkujących gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi dochody pieniężne i niepieniężne, w tym spożycie naturalne (towary i usługi konsumpcyjne pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek) oraz towary i usługi otrzymane nieodpłatnie. Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Spożycie ilościowe artykułów żywnościowych w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej, kredytowej lub na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne). Za moment spożycia artykułów żywnościowych przyjmuje się moment pozyskania ich przez gospodarstwo domowe.

Dane o spożyciu ilościowym nie obejmują artykułów spożywczych konsumowanych w placówkach gastronomicznych (placówki żywienia przyzakładowego, bary, restauracje itp.).

Mediana (zwana też wartością środkową) jest to wartość cechy przypisanej osobom będącym w składzie gospodarstw domowych w szeregu uporządkowanym rosnąco co do wartości badanej cechy poniżej i powyżej której znajduje się jednakowa liczba osób.

WSTĘP

W 2015 r. badanie budżetów objęło w województwie świętokrzyskim 1189 gospodarstw domowych. Przeciętna liczba osób w zbadanym gospodarstwie domowym w 2015 r. wyniosła 2,88, tj. więcej niż w kraju (2,72).

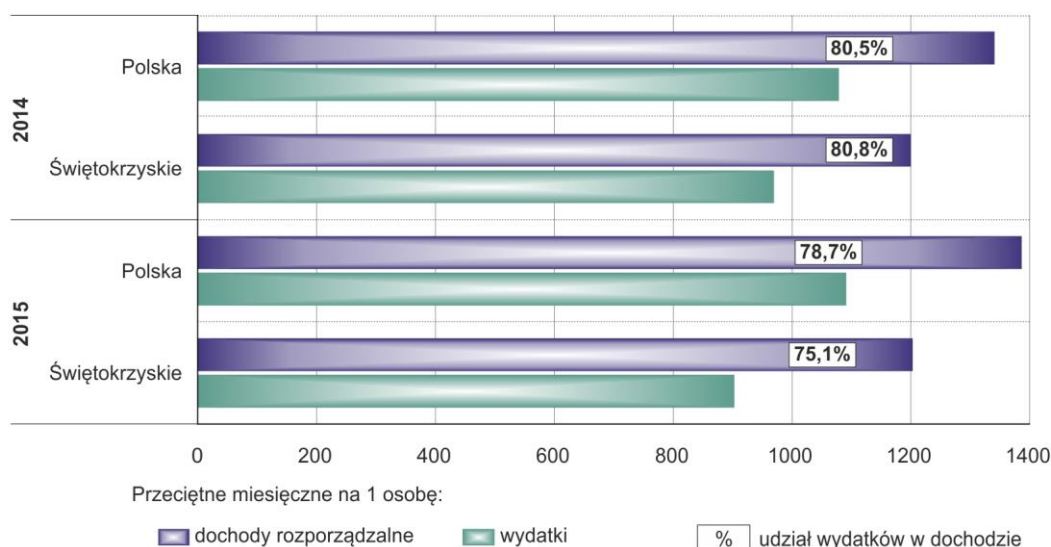
Tabl. 1. Informacje ogólne o gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie		Polska	Świętokrzyskie	Polska = 100
Liczba zbadanych gospodarstw domowych	2014	37215	1214	3,3
	2015	37148	1189	3,2
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2014	2,73	2,91	106,6
	2015	2,72	2,88	105,9
w tym				
pracujących	2014	1,09	1,14	104,6
	2015	1,10	1,13	102,7
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych	2014	0,78	0,87	111,5
	2015	0,78	0,89	114,1
w tym				
emerytury lub renty	2014	0,67	0,73	109,0
	2015	0,67	0,78	116,4
pozostających na utrzymaniu	2014	0,79	0,86	108,9
	2015	0,77	0,81	105,2

W zbadanych gospodarstwach pracujący stanowili 39,3% ogółu osób. Licznie reprezentowane były także osoby pobierające świadczenia z ubezpieczeń społecznych – 31,0% oraz pozostający na utrzymaniu – 28,1%. Pozostałe 1,6% to osoby utrzymujące się z innych niezarobkowych źródeł utrzymania.

Sytuację materialną gospodarstw domowych w województwie świętokrzyskim w 2015 r. charakteryzuje stosunkowo niska dynamika dochodów przy jednoczesnym wyraźnym ograniczeniu wydatków i wzroście oszczędności.

Wykres 1. Budżety gospodarstw domowych

DOCHODY I WYDATKI

Podstawową kategorią ekonomiczną – mającą decydujący wpływ na warunki życia gospodarstwa domowego – jest dochód rozporządzalny, który przeznaczany jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2015 r. przeciętne gospodarstwo domowe w województwie świętokrzyskim rozporządzało miesięcznym dochodem wynoszącym 1202,80 zł/osobę. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w województwie świętokrzyskim był niższy od notowanego w kraju o 183,36 zł, tj. o 13,2%. W ujęciu nominalnym był on o 0,3% wyższy (o 3,06 zł) od poziomu dochodu sprzed roku. Najbardziej (w ujęciu kwotowym) wzrósł z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie – o 30,97 zł (o 35,5%). Odnotowano również wzrost dochodów ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych – o 9,78 zł (o 2,9%). Zmniejszyły się natomiast dochody z pracy najemnej – o 18,81 zł (o 3,2%) oraz z pracy na własny rachunek – o 4,26 zł (o 5,0%).

Tabl. 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2015 r.

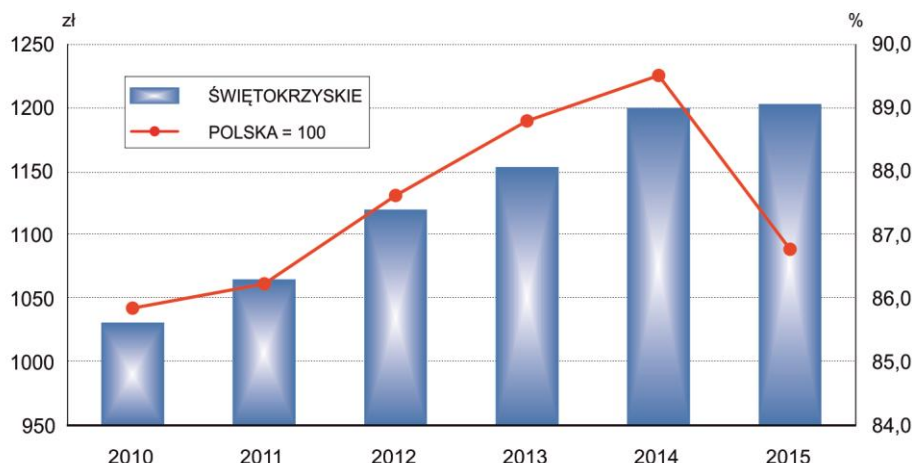
Wyszczególnienie	Polska		Świętokrzyskie		
	w zł	2014 = 100	w zł	2014 = 100	Polska = 100
Dochód rozporządzalny	1386,16	103,4	1202,80	100,3	86,8
w tym dochód do dyspozycji.....	1337,87	103,4	1171,10	100,5	87,5
w tym:					
z pracy najemnej	757,89	104,7	570,88	96,8	75,3
z gospodarstwa indywidualnego					
w rolnictwie.....	44,22	99,0	118,19	135,5	267,3
z pracy na własny rachunek	120,14	104,9	80,98	95,0	67,4
ze świadczeń z ubezpieczeń					
społecznych	353,35	103,0	350,58	102,9	99,2
z pozostałych świadczeń					
społecznych	43,95	98,5	39,99	92,3	91,0

Po raz pierwszy od 2011 r. odnotowano niższą dynamikę przyrostu dochodu rozporządzalnego w skali roku w województwie niż w Polsce (0,3% wobec 3,4%). Wyższą dynamikę przyrostu przeciętnego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w województwie niż w kraju nadal notowano natomiast w dłuższym okresie czasu. W stosunku do 2010 r. zwiększył się on o 16,7%, podczas gdy w skali kraju w analogicznym okresie jego wzrost wyniósł 15,4%. W rezultacie wartość dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w województwie świętokrzyskim osiągnęła w 2015 r. 86,8% średniej krajowej wobec 85,8% w 2010 r. Niższą relację odnotowano jedynie w województwie podkarpackim (78,0% średniej krajowej w 2015 r.).

Szybciej niż średni dochód rozporządzalny rosła jego mediana. W 2015 r. połowa gospodarstw domowych w województwie świętokrzyskim rozporządzała dochodem w kwocie 1032,17 zł, a więc nieco ponad 17% większym niż w 2010 r. Szybszy wzrost mediany niż przeciętnego dochodu rozporządzalnego świadczy o relatywnie wyższej dynamice dochodów gospodarstw uboższych.

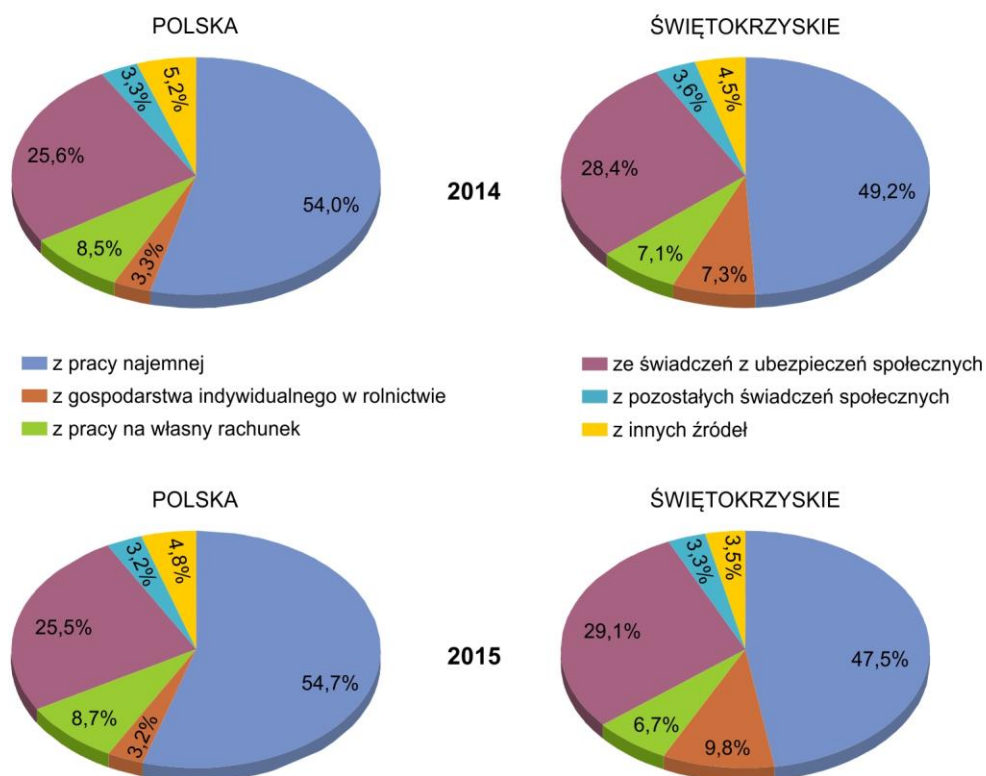
Struktura dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych z poszczególnych źródeł w ciągu ostatniego roku nie uległa zasadniczej zmianie. Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego nadal w największym stopniu tworzą dochody z pracy najemnej – w 2015 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym wyniósł w województwie świętokrzyskim 47,5% (w kraju 54,7%) oraz dochody ze świadczeń społecznych – 29,1% (w kraju 25,5%).

Wykres 2. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Udział dochodów z gospodarstw indywidualnych w rolnictwie był w województwie świętokrzyskim o 6,6 p.proc. wyższy niż w kraju i wyniósł 9,8% a z pozostałych świadczeń społecznych przekroczył średnią w kraju o 0,1 proc. i osiągnął 3,3%, natomiast udział dochodów z pracy na rachunek własny był o 2,0 p.proc. niższy niż przeciętnie i wyniósł 6,7%.

Wykres 3. Struktura przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych

W porównaniu z dochodami gospodarstw domowych osiągniętymi w 2014 r. zmniejszył się udział dochodów z pracy najemnej (o 1,7 p.proc.), z pracy na własny rachunek (o 0,4 p.proc.) oraz z pozostałych świadczeń społecznych (o 0,3 p.proc.). Zwiększył się natomiast udział dochodów ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych (o 0,7 p.proc.) oraz dochodów z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie (o 2,5 p.proc.).

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki (m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; odszkodowania za wyrządzone szkody, niektóre podatki, składki na ubezpieczenia społeczne płacone samodzielnie przez podatnika) jest dochodem do dyspozycji, który gospodarstwa domowe przeznaczają na wydatki na zakup towarów i usług konsumpcyjnych oraz przyrost oszczędności. Dochód do dyspozycji przypadający na 1 mieszkańca województwa świętokrzyskiego wyniósł w 2015 r. średnio 1171,10 zł, co oznacza wzrost o 6,08 zł (o 0,5%) w stosunku do 2014 r. i był niższy niż w kraju o 166,77 zł (o 12,5%). Z kolei przyrost oszczędności w 2015 r. był o 30,3% wyższy od osiągniętego rok wcześniej i osiągnął 299,64 zł.

W 2015 r. przeciętne gospodarstwo domowe w województwie świętokrzyskim wydawało miesięcznie – w przeliczeniu na 1 osobę – 903,17 zł. Wydatki w województwie były niższe od przeciętnych wydatków w kraju o 188,02 zł (o 17,2%). W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa w województwie świętokrzyskim były niższe o 6,9%. Ponadto zmniejszyły się one w większości kategorii. Największy spadek odnotowano w grupach wydatków związanych z transportem – o 23,6% oraz z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego – o 20,0%. Znacznie mniej wydatkowano również na pozostałe towary i usługi (o 9,5%), na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 6,1%), na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 6,0%) oraz łączność (o 5,0%). Wzrost wydatków odnotowano natomiast jedynie w zakresie środków higieny osobistej (o 3,2%) oraz odzieży i obuwia (o 0,5%).

Tabl. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2015 r.

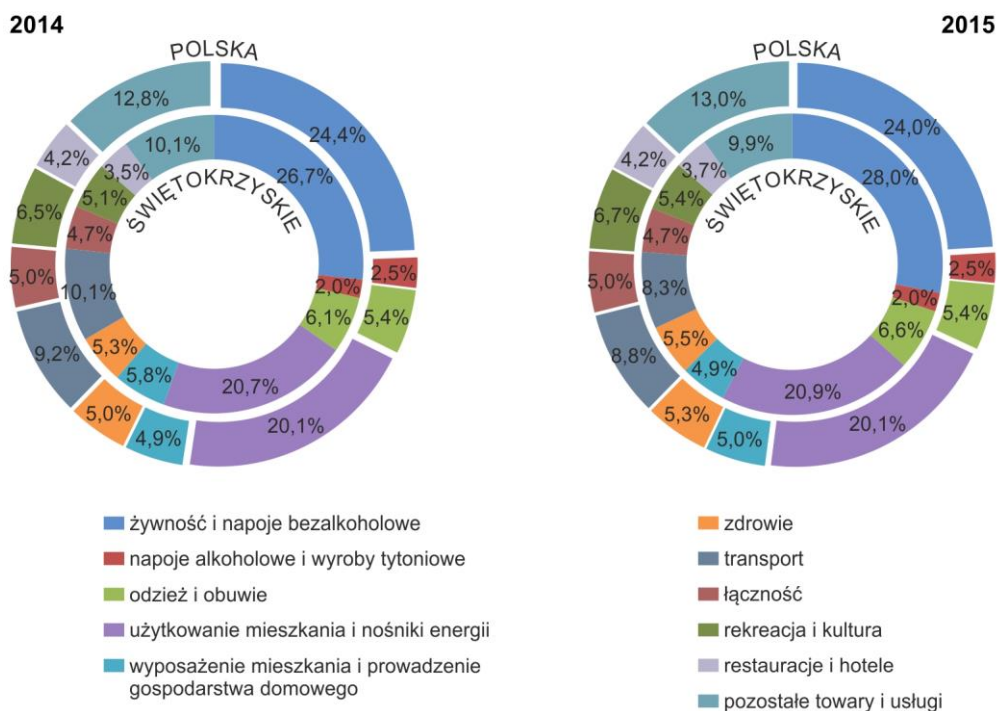
Wyszczególnienie	Polska		Świętokrzyskie		
	w zł	2014 = 100	w zł	2014 = 100	Polska = 100
Wydatki ogółem.....	1091,19	101,2	903,17	93,1	82,8
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	1042,91	101,1	871,46	93,2	83,6
w tym					
żywność i napoje bezalkoholowe.....	262,32	99,6	253,28	98,0	96,6
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	27,06	99,3	18,18	93,9	67,2
odzież i obuwie.....	59,22	102,5	59,78	100,5	100,9
użytkowanie mieszkania i nośniki energii.....	219,48	101,3	189,08	94,0	86,1
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego.....	54,47	103,2	44,64	80,0	82,0
zdrowie.....	57,61	106,8	49,51	95,9	85,9
transport.....	95,81	96,8	74,58	76,4	77,8
łączność ^b	54,91	101,4	42,84	95,0	78,0
rekreacja i kultura.....	73,48	104,8	48,58	98,3	66,1
edukacja.....	11,18	93,3	6,52	96,3	58,3
restauracje i hotele.....	45,36	100,6	33,01	97,9	72,8
pozostałe towary i usługi.....	64,34	102,9	49,31	90,5	76,6
w tym higiena osobista.....	33,00	105,3	27,41	103,2	83,1

^a Łącznie z kieszonkowym niewuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^b Łącznie z wydatkami za usługi internetowe.

W 2015 r. w strukturze wydatków dominowały wydatki związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych (podobnie, jak przed rokiem ponad 96% udziału), w tym najistotniejszą grupę stanowiły wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, na które gospodarstwa domowe przeznaczały przeciętnie 28,0% ogółu wydatków (o 1,3 p.proc. więcej niż w 2014 r.). Znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa domowe z tytułu użytkowania mieszkania i za korzystanie z nośników energii – w analizowanym okresie stanowiły one przeciętnie 20,9% ogółu wydatków (o 0,2 p.proc. więcej niż przed rokiem).

Struktura wydatków budżetów gospodarstw domowych mieszkańców województwa świętokrzyskiego nie odbiegała znacząco od obserwowanej w kraju. Niemniej jednak więcej niż średnio wydatkowano na żywność i napoje bezalkoholowe (udział w województwie był o 4,0 p.proc. wyższy niż średnia krajowa), odzież i obuwie (o 1,2 p.proc.), na użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 0,8 p.proc.) oraz zdrowie (o 0,2 p.proc.). Z kolei wyraźnie mniej niż średnio przeznaczono na rekreację i kulturę (o 1,3 p.proc.). W pozostałych grupach udziały były niższe w granicach 0,2 – 0,5 p.proc.

Wykres 4. Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych

SPOŻYCIE ILOŚCIOWE ŻYWNOŚCI

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych są istotnym źródłem informacji o ilości żywności zakupionej lub w inny sposób pozyskanej przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego, działki pracowniczej, otrzymanej w darze, itp.). W odniesieniu do 2014 r. znacząco zmniejszyło się spożycie takich artykułów jak soki warzywne i owocowo-warzywne – o 12,5%, cukier – o 9,9%, owoce – 9,6%, mleko – o 7,7%, jogurty – o 7,5%, oleje i tłuszcze – o 7,0%. Odnotowano natomiast wyraźny wzrost spożycia takich artykułów jak: wody mineralne i źródlane – o 23,1%, ryby i owoce morza – o 6,9%, drób – o 4,7%, jaja – o 4,5%, masło – o 3,8% oraz kawa, herbata i kakao – o 3,6%.

Nie mniej jednak na przestrzeni ostatniego 5-lecia postępował w województwie świętokrzyskim spadek spożycia większości artykułów spożywczych. Ograniczenie dotyczyło zwłaszcza: pieczywa, wędlin i innych przetworów mięsnych, ryb i owoców morza, soków owocowych czy ziemniaków (spadek w granicach 15-20%). Wzrosło natomiast spożycie wód mineralnych i źródłanych (o 39%) oraz owoców (blisko o 4%).

W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju w województwie świętokrzyskim odnotowano większe spożycie na osobę m.in. zwłaszcza: cukru (o 33,0%), drobiu (o 32,4%), ziemniaków (o 30,9%), pieczywa (o 28,1%), jaj (o 22,5%) oraz kawy, herbaty i kakao (o 20,8%). Zdecydowanie mniejsze było natomiast spożycie np.: soków warzywnych i owocowych (o 50,0%), jogurtów (o 26,0%), wód mineralnych i źródłanych (o 17,3%) oraz serów i twarogów (o 16,9%).

Tabl. 4. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2015 r.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Polska		Świętokrzyskie		
		spożycie	2014 = 100	spożycie	2014 = 100	Polska = 100
Pieczywo i produkty zbożowe.....	kg	6,06	96,8	7,56	96,8	124,8
w tym pieczywo ^a	kg	3,74	94,9	4,79	97,2	128,1
Mięso.....	kg	5,27	99,6	6,05	102,4	114,8
w tym mięso surowe.....	kg	3,02	100,7	3,56	101,7	117,9
w tym drób.....	kg	1,36	99,3	1,80	104,7	132,4
w tym wędliny i inne przetwory mięsne ^b	kg	2,00	98,5	2,13	102,9	106,5
Ryby i owoce morza ^c	kg	0,33	100,0	0,31	106,9	93,9
Mleko ^d	l	3,15	96,6	3,24	92,3	102,9
Jogurty.....	kg	0,50	100,0	0,37	92,5	74,0
Sery i twarogi ^e	kg	0,83	101,2	0,69	100,0	83,1
Jaja.....	szt.	11,76	97,8	14,41	104,5	122,5
Oleje i tłuszcze.....	kg	1,15	95,0	1,20	93,0	104,3
w tym masło.....	kg	0,26	104,0	0,27	103,8	103,8
Owoce.....	kg	3,59	100,0	3,47	90,4	96,7
Warzywa.....	kg	8,68	96,6	10,20	94,3	117,5
w tym ziemniaki.....	kg	3,69	94,1	4,83	100,2	130,9
Cukier.....	kg	1,09	91,6	1,45	90,1	133,0
Kawa, herbata i kakao.....	kg	0,24	100,0	0,29	103,6	120,8
Wody mineralne i źródlane.....	l	4,57	109,6	3,78	123,1	82,7
Soki owocowe.....	l	0,80	108,1	0,74	98,7	92,5
Soki warzywne i owocowo-warzywne.....	l	0,14	100,0	0,07	87,5	50,0

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i pieczywa cukierniczego. b Łączne z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. d Bez zagęszczonego i w proszku. e Bez słodkich serków.

WYPOSAŻENIE W PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA

Tradycyjnie za miarę zaspokojenia potrzeb materialnych przyjmuje się poziom wyposażenia w dobra trwałego użytkowania. Wyniki badania gospodarstw domowych wskazują na coraz lepszy standard życia w województwie świętokrzyskim w tym zakresie.

Prawie wszystkie gospodarstwa wyposażone były w odbiornik telewizyjny i chłodziarkę (odpowiednio ponad 99% i 98%). Do powszechnie występujących w gospodarstwach domowych dóbr trwałego użytkowania należały również automat pralniczy (prawie 92% gospodarstw) i telefon komórkowy (ponad 94%). Blisko 68% gospodarstw posiadało komputer osobisty, w tym ok. 66% z dostępem do Internetu. Poprawia się przy tym jakość łączy. W 2015 r. szerokopasmowym Internetem dysponowało 47,0% gospodarstw, podczas gdy rok wcześniej – nieco ponad 43%. W 63,0% gospodarstw domowych znajdował się samochód osobowy.

Na przestrzeni ostatniego roku znacznie wzrósł odsetek gospodarstw wyposażonych w smartfony – o 13,2 p.proc. do 34,3%, a także w sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku – o 11,1 p.proc. do 81,5%. Zmniejszył się udział gospodarstw dysponujących aparatami fotograficznymi cyfrowymi – o 11,6 p.proc. do 40,2%, co wynika zapewne z faktu wzrostu wyposażenia w smartfony.

W stosunku do średniej krajowej, w województwie świętokrzyskim odnotowano większy odsetek gospodarstw domowych wyposażonych m.in. w sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 6,3 p.proc.), zamrażarkę (o 3,4 p.proc.), odbiornik telewizyjny (o 2,3 p.proc.); mniejszy odsetek gospodarstw domowych niż średnio w Polsce posiadał natomiast m.in. komputer z dostępem szerokopasmowym do Internetu (o 13,9 p.proc.), zmywarkę (o 12,9 p.proc.), smartfon (o 11,1 p.proc.).

Tabl. 5. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre dobra trwałego użytku^a

Wyszczególnienie	Polska		Świętokrzyskie	
	2014	2015	2014	2015
	w % ogółu gospodarstw domowych			
Chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka.....	98,7	99,0	98,4	98,0
Zamrażarka	24,6	18,4	24,5	21,8
Automat pralniczy	94,0	95,5	90,1	91,9
Zmywarka do naczyń.....	24,7	27,2	14,5	14,3
Kuchenka mikrofalowa	56,9	58,9	51,8	49,4
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	11,0	11,0	5,5	3,1
Samochód osobowy	62,0	62,8	65,2	63,0
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	63,5	75,2	70,4	81,5
Odbiornik telewizyjny.....	96,7	96,8	98,9	99,1
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej.....	65,9	66,5	64,0	59,1
Telefon komórkowy	94,4	95,2	93,9	94,4
w tym smartfon.....	32,9	45,4	21,1	34,3
Zestaw kina domowego.....		13,0	11,4	7,0
Odtwarzacz DVD	40,7	37,7	40,6	35,3
Aparat fotograficzny cyfrowy	55,5	48,8	51,8	40,2
Komputer osobisty.....	73,1	74,2	68,5	67,9
w tym z dostępem do Internetu	71,2	72,8	65,0	65,7
w tym z dostępem szerokopasmowym	58,9	60,9	43,3	47,0
Drukarka.....	35,6	34,9	37,2	32,6
w tym drukarka wielofunkcyjna	22,0	23,1	20,8	18,8

^a Opracowano według stanu na końcu poszczególnych kwartałów. ^b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę.

SUBIEKTYWNA OCENA SYTUACJI MATERIALNEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH

Słaby wzrost dochodów, przy jednoczesnym cięciu wydatków i poczuciu konieczności oszczędzania gospodarstw domowych przełożyły się na gorszą ocenę aktualnej sytuacji finansowej. W 2015 r. jako raczej dobrą albo bardzo dobrą swoją sytuację materialną postrzegało 19,9% gospodarstw domowych, a 18,3% jako raczej złą albo złą, podczas gdy w 2014 r. odpowiednio: 25,2% i 18,2%. Oceny te wyraźnie odbiegały od średniego poziomu w kraju na niekorzyść mieszkańców województwa świętokrzyskiego. W kraju zadowolonych ze swej sytuacji materialnej odnotowano 28,5%, a niezadowolonych 15,7%.

Wykres 5. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

